

2000 In 2000 verschijnt het tweede beleidsplan van Pluspunt 'Ouderen hebben Toekomst' (2000-2004), dat zich onder meer richt op de groeiende groepen jonge ouderen - de babyboomers - en de eerste generatie allochtone ouderen.

MEKÂN

In 2000 opent burgemeester Opstelten de twee **Mekân Ontmoetingsruimten** voor Turkse en Marokkaanse ouderen in Delfshaven. In 2001 wordt een derde **Mekân**, voor Turkse ouderen, geopend in deelgemeente Charlois. In 1996 al had Pluspunt onderzoek gedaan

naar de wensen en behoeften van allochtone ouderen. De uitkomsten van dit onderzoek waren aanleiding om samen met CMO-Stimulans Mekân op te zetten. **Mekân** is niet alleen een ontmoetingsplaats, er worden ook allerlei activiteiten georganiseerd, zoals voorlichtingsbijeenkomsten (gezondheid, wonen), educatieve activiteiten (taallesen, omgaan met stress, computercursussen) en recreatieve activiteiten (bewegen, zwemmen, koken, wandelen). Ook worden er activiteiten met andere groepen ouderen ondernomen.

Daarnaast wil **Mekân** een brug zijn tussen senioren en algemene instellingen. Voor de instellingen zijn de **Mekâns** een vindplaats. Op basis van wensen en vragen van de bezoekers van de **Mekâns** kunnen de instellingen een aanbod ontwikkelen. **Mekân** sluit goed aan bij de uitgangspunten van de WMO, zoals het vergroten van de zelfredzaamheid van ouderen. Ook is **Mekân** een voorbeeld van hoe de ketenbenadering toegepast wordt. Na vijf jaar **Mekân** is er een uitvoerig evaluatieverslag gemaakt en een methodiekboek samengesteld. Tot medio 2005 was de dienst SoZaWe hoofdfinancier van het stedelijke project **Mekân**. Daarna nam Thuiszorg Rotterdam de hoofdverantwoordelijkheid op zich. Medefinanciers zijn SOR, Comwonen, Woonbron, Zorgcompas, Laurens, deelgemeente Charlois, Charlois Welzijn en Pluspunt/AOW.

Foto: Ergun Kula

2001 In het kader van het tienjarig jubileum organiseert Pluspunt de lezingencyclus **Over-leven gesproken**, over de positie van ouderen in de 21e eeuw. Thema's zijn flexibilisering van de pensioengerechtigde leeftijd, vitaliteit, kleurrijk grijs en talentontwikkeling. Ook organiseert Pluspunt in samenwerking met de bibliotheekfilialen een maand lang internetworkshops voor 1000 ouderen. De conferentie van 15 november over **Beeldvorming en Ouderen** sluit het jubileum af. Over ouderen bestaan veel stereotypen. Tijdens de conferentie wordt onder meer gesproken over de vraag hoe deze stereotypen doorbroken kunnen worden zodat er meer ruimte komt voor de bestaande diversiteit. In 2001 is Rotterdam samen met Porto Culturele Hoofdstad van Europa. Ook senioren met verschillende culturele achtergronden laten zien en horen dat ze talenten hebben op het gebied van kunst en cultuur. Samen met Catharsis Producties organiseert Pluspunt het **Euro+ Songfestival**, een songfestival voor 50-plussers. Aan de Grande Finale in een uitverkochte grote zaal van De Doelen gaan vijf voorronden vooraf. Het festival zal worden herhaald in 2005.

2002 In het voorjaar brengt de werkgroep Sint-Petersburg, een zelfstandige opererende werkgroep van vrijwilligers, een bezoek aan ouderengroepen in Sint-Petersburg. De uitwisseling is gericht op het overdragen van expertise.

WERKGROEP SINT-PETERSBURG

De werkgroep Sint-Petersburg is opgericht in 2001, onder de paraplu van Pluspunt. De werkgroep wil contacten tussen senioren in Rotterdam en senioren in Sint-Petersburg stimuleren en kennis en ervaringen uitwisselen

over leefomstandigheden en de maatschappelijke positie van ouderen.

De werkgroep geeft lezingen over haar werk in Sint-Petersburg en houdt ieder jaar een

themabijeenkomst in het Bibliotheektheater in Rotterdam. In 2002 en 2004 bezocht de werkgroep senioren groepen in Sint-Petersburg. In 2006 bezochten Russische senioren Rotterdam.

Een derde groep Culturele Ambassadeurs rondt zijn cursus af. Het project is opgezet tijdens het Culturele Hoofdstadjaar. De Culturele Ambassadeurs zijn senioren die hun passie voor kunst en cultuur willen overbrengen op andere senioren om hen te stimuleren vaker een culturele activiteit te bezoeken. Het project zal in 2004 worden overgedragen aan het Gilde Rotterdam.

2003 Pluspunt organiseert samen met FNV, CNV, Stadsregio, COSBO-R en Platform Arbeidsmarktbeleid Rijnmond de conferentie **Ervaren jaren, talenten benut**, over leeftijdsbewust loopbaanbeleid. De centrale vraag tijdens de conferentie is: Hoe kunnen bedrijven ervoor zorgen dat ze de kennis, ervaring en capaciteiten van oudere werknemers ten volle benutten? Ook wordt een nieuw product ontwikkeld rond ouderen en cultuur, de **Kunstcarrousel voor Senioren**. Het doel is senioren te prikkelen om meer gebruik te maken van wat de Rotterdamse kunst en cultuur instellingen te bieden hebben. Tegelijkertijd wil Pluspunt de instellingen bewust maken van het feit dat het aanbod voor senioren aantrekkelijker gemaakt kan worden door bijvoorbeeld overdag activiteiten te organiseren en met gereduceerde tarieven te werken. Inmiddels is het concept van de Kunstcarrousel in Capelle aan den IJssel met succes overgenomen.

2004 Pluspunt organiseert de **Week van Liefde op leeftijd**. Er vinden diverse activiteiten plaats, zoals workshops **Online daten** en **Flirten**. Deze sexy onderwerpen leveren veel landelijke publiciteit op, want liefde op leeftijd is nog steeds een taboe, zowel voor ouderen als voor jongeren. Zelfs het radioprogramma **Kopspijkers** besteedt er aandacht aan. Tijdens de week is er een toneelvoorstelling te zien, in Pathé de Kuip wordt de film 'Innocence' vertoond, Annette Heffels houdt een lezing en er is een paneldiscussie over seksualiteit op leeftijd. De gedichtenwedstrijd met als thema **Liefde op leeftijd** levert meer dan driehonderd inzendingen op uit het hele land. De jury onder voorzitterschap van de Rotterdamse dichteres Jana Beranová kiest vier gedichten uit die worden uitgegeven als ansichtkaart. Het mapje met de vier ansichten is nog steeds verkrijgbaar.

INSPIREREND TOEKOMSTBEELD

Sinds 2004 biedt Pluspunt de cursus **Inspirerend Toekomstbeeld** aan. Deelnemers aan de cursus praten met elkaar over vragen als: wie ben ik, wie was ik, wat wil ik, wat heb ik in huis aan kennis, inzicht en vaardigheden en hoe ga ik mijn leven verder inrichten? De

cursus helpt de deelnemers weer opnieuw in balans te komen. Natuurlijk gaat het lichaam achteruit met het ouder worden maar daar staat tegenover dat onze geestelijke mogelijkheden in ieder geval doorgaan tot het 75e levensjaar. Het

leven heeft nog veel te bieden in de derde levensfase en senioren kunnen, juist dankzij hun levenservaring, goed overzien wat ze willen en kunnen in deze levensfase.

2005 Tijdens de **Senioren Sportweek** is de aandacht gericht op senioren en sport, want senioren bewegen te weinig terwijl dat juist zo goed voor hen is. Bokskampioen Arnold Vanderlyde opent de sportweek met een demonstratie **Fighting Fit**. Daarnaast realiseert Pluspunt gedurende de week een breed aanbod aan sportieve activiteiten, in samenwerking met de dienst Sport en Recreatie. **Verhalend Verleden**, een project dat is gestart in 2004, komt dit jaar goed op dreef.

VERHALEND VERLEDEN

Verhalend Verleden is een herinneringsproject dat groepen ouderen van verschillende etnische achtergronden met elkaar in contact brengt. Dit gebeurt door het ophalen van herinneringen met behulp van triggers: voorwerpen, foto's of muziek. De gebruikte

methode is gebaseerd op die van de buurt-reminiscentie. In de eerste fase komen de groepen als monoculturele groepen zes keer bij elkaar. In de tweede fase worden de groepen gemengd. In de derde fase vertellen de ouderen hun verha-

len op verschillende plekken in de buurt. Het project is uitgevoerd in Spijkenisse, Charlois, Kralingen-Crooswijk. Eind 2006 werden de resultaten gepresenteerd: een praktische handleiding en een beeldverslag op dvd.

2006 Vanaf nu noemt Pluspunt zich niet meer **ondersteuningsinstituut voor ouderen en ouderenorganisaties**, maar **expertisecentrum voor senioren en participatie**. Deze naamsverandering wordt ingegeven door het feit dat Pluspunt steeds minder afhankelijk wil zijn van overheids subsidies en steeds meer projectmatig en marktgericht wil werken. Het hoofddoel van Pluspunt is en blijft deelname van senioren aan de samenleving te stimuleren, vanuit de filosofie dat senioren de samenleving veel te bieden hebben.

ONTDEK ELKAARS WERELD

In **Ontdek Elkaars Wereld** maken groepen senioren met verschillende culturele achtergronden uitgebreid kennis met elkaar tijdens vier bijeenkomsten: ontmoeting/kennismaking, eten, religie, een gezamenlijke tocht door de wijk langs geliefde plekken of een bezoek aan een onbekende instelling in de wijk.

Foto: Tom Pilzecker

Ontdek Elkaars Wereld is in 2006 opgezet in vier deelgemeenten en wordt in 2007 uitgebreid met nog vijf deelgemeenten. Er wordt nauw samengewerkt met organisaties in de wijk en met AOW-werkgroepen. Doel is dat de kennismaking wordt voortgezet in duurzame ontmoetingen rondom thema's die voor senioren van belang zijn.

Toekomst

De samenleving vergrijsd. In 2020 zullen er ruim 2,5 miljoen 65-plussers zijn. De meesten actief en zelfredzaam, maar daarnaast zal een groep van ruim een half miljoen relatief arm en kwetsbaar zijn. Ook in de toekomst wil Pluspunt als expertisecentrum voor senioren en participatie een bijdrage leveren aan een samenleving waaraan senioren actief deelnemen, door vernieuwende projecten op te zetten, in samenwerking met de senioren zelf en met andere organisaties.

PLUSPUNT
expertisecentrum voor senioren en participatie

Ungerplein 2, flat 25
3033 BR Rotterdam

T 010 467 17 11
F 010 465 38 85

info@pluspuntrotterdam.nl
www.pluspuntrotterdam.nl

Colofon
Foto's voorkant: (boven) 'Ik mis je zo', foto: Liesbeth van Well (midden) AOW wint de Vrijwilligersprijs, foto: Robert Vos (onder) Senioren Sportweek, foto: Tom Pilzecker

Tekst: Heili Bassa
Redactie: Willy Hilverda, GeschiedenisLab, Rotterdam
Ontwerp: Tanja E. Algra, Bureau Karakter, Arnhem
Druk: Ando BV Den Haag
Oplage: 2000

Rotterdam, februari 2007

Vijftien jaar Pluspunt 1991-2006

Pluspunt vijftien jaar

In 2006 was het vijftien jaar geleden dat Pluspunt werd opgericht. Een mooi moment om terug te kijken. In die vijftien jaar ontwikkelde Pluspunt zich van een organisatie die de **Anders Ouder Worden**-werkgroepen in Rotterdam ondersteunde tot een expertisecentrum voor senioren en participatie dat vernieuwende projecten en methodieken ontwikkelt voor de regio Rotterdam.

Deze publicatie biedt u een boeiend overzicht van vijftien jaar seniorenbeleid. U kunt onder meer lezen hoe senioren de computer en het internet leren ontdekken dankzij cursussen van Pluspunt en hoe ze zich oriënteren op een veranderende samenleving en daarin een actieve rol vervullen.

1991

In 1991 wordt Pluspunt opgericht. De wortels van de stichting liggen echter al vele jaren eerder. In 1973 begint VIA (Vormingswerk in Alexander) een gespreksgroep voor 60-plussers: **Anders Ouder Worden (AOW)**. "Waarom een gespreksgroep voor ouderen? Boven de 60 word je toch niet een ander mens?" staat in een gestencil folderje uit die tijd. "Nee, gelukkig niet," luidt het antwoord. "Al word je wel vaak zo behandeld." Met de gespreksgroep streeft de Werkgroep Ouderen Ommoord er naar dat senioren elkaar ontmoeten, ervaringen uitwisselen en hun stem laten horen.

Officiële opening

Ook elders in de stad ontstaan AOW-werkgroepen en de behoefte om het vormingswerk met ouderen te zelfstandig groeit. Op 21 augustus 1991 is Pluspunt een feit, een stichting die de AOW-werkgroepen in de stad zal ondersteunen. Wethouder Van der Schalk noemt Pluspunt bij de officiële opening "De kweekbak voor actieve Rotterdamse ouderen".

1992

In 1992 wordt Pluspunt eindverantwoordelijke voor de **Studiekringen** en de **Geheugentrainingen**, activiteiten die daarvoor met verschillende welzijnsinstellingen werden georganiseerd. Het eerste beleidsplan van Pluspunt komt uit en heeft als titel "Leren leven met verandering" (1992-1997). Het accent ligt op ondersteuning van zelforganisaties van ouderen door het aanbieden en uitbreiden van faciliteiten en het organiseren van themadagen over actuele onderwerpen als de inkomenspositie van ouderen, hun woonsituatie, aanpassingen en mobiliteit.

INKOMENSPOSITIE SENIOREN

In 1992 is de inkomenspositie van senioren een punt van aandacht, veertien jaar later lijkt er nog niets te zijn veranderd. Begin 2006 organiseert Pluspunt de themabijeenkomst **Kleine moeite snel verdiend**. Aan een volle zaal wordt informatie gegeven over diverse regelingen.

Cijfers over armoede onder senioren liegen er niet om. Veel 65-plussers hebben langdurig een laag inkomen. De groep 55 - 64 jarigen heeft vaker een laag inkomen dan de 65-plussers. Van de categorie allochtone ouderen heeft zelfs meer dan eenderde een laag inkomen.

In Rotterdam is het inkomen van de 65-plussers lager dan het landelijk gemiddelde. Dat heeft te maken met het feit dat het gemiddelde inkomen van Rotterdam lager is dan het landelijk gemiddelde. Oorzaak hiervan is het lage opleidingsniveau van Rotterdamers.

Typerende cursussen voor begin jaren negentig zijn **Koken** voor oudere mannen en **Mevrouw betaalt**. De tweede emancipatiegolf dringt ook door tot de groeiende groep ouderen of bejaarden zoals senioren dan genoemd worden.

1993

1993 is het VN Jaar van de Ouderen. In samenwerking met andere instellingen organiseert Pluspunt tal van activiteiten. Een van de meest in het oog springende is de **Wereldwijs** manifestatie. Tijdens deze manifestatie staat culturele uitwisseling centraal en maken ouderen met verschillende achtergronden kennis met elkaars cultuur.

WERELDWIJS

In 2000 wordt **Wereldwijs** omgezet in **Wereldwij(k)s**, een samenwerkingsproject met COS Rijnmond & Midden Holland. In **Wereldwij(k)s** wordt fotografie gebruikt als middel om verschillende groepen ouderen, en soms ook jongeren, met elkaar in contact te brengen. Het project wordt jaarlijks georganiseerd, steeds in een andere deelgemeente,

met een bij de deelgemeente passend thema. Daarbij wordt samengewerkt met lokale organisaties en de cultuurscouts van stichting Nieuwe Rotterdamse Cultuur. De deelnemers volgen een cursus fotografie en gaan met gerichte opdrachten op pad om hun woonomgeving te fotograferen. Aan het eind van de cursus bekijken de verschil-

lende groepen deelnemers elkaars foto's en wisselen ze ervaringen uit. De cursus wordt afgesloten met een fototentoonstelling die door de deelgemeente reist. In 2004 kreeg het project de naam **Verborgen Schoonheid**. Het project is uitgevoerd in de deelgemeenten Noord, Kralingen-Crooswijk, Delfshaven, IJsselmonde en Hoogvliet.

Verborgen Schoonheid
Foto: Tom Pilzecker

In 1993 geeft Pluspunt het boekje "We hebben ons uit de naad gewerkt" uit. Zeven uiteenlopende Rotterdamers geven in dit boek een beeld van het oud worden in Rotterdam in de twintigste eeuw.

Pluspunt organiseert voor het eerst een computercursus, voor acht deelnemers, allen lid van ouderenorganisaties die vallen onder de COSBO-R (Centraal Orgaan Samenwerkende Bonden voor Ouderen Rotterdam).

Vanaf haar oprichting tot en met 2004

ondersteunt Pluspunt de kaderleden van de COSBO met diverse cursussen en trainingen.

1994

De Wetenschapswinkel van de Erasmus Universiteit voert een onderzoek uit onder de gebruikers van Pluspunt. Uit de resultaten blijkt dat Pluspunt duidelijk voorziet in een behoefte. De ouderen komen uit de hele stad; de leeftijdsgroep 70 tot 74-jarigen is ruim vertegenwoordigd; burgerlijke staat en opleidingsniveau zijn heel divers. Ouderen vinden het belangrijk hun capaciteiten in te zetten om bepaalde zaken in de maatschappij te veranderen. Deze ouderen horen bij de zogenaamde stille generatie.

VERSCHILLENDE GENERATIES SENIOREN

Bij de **stille generatie** gaat het globaal om de ouderen van zeventig jaar en ouder. Hun beleving van ouder worden wordt gekenmerkt door het feit dat ze er niet of slecht op waren voorbereid dat rond hun zestigste het arbeidzame en actieve leven stil viel. Ze worden op zichzelf teruggeworpen; kinderen en kleinkinderen leven steeds meer een eigen leven. De stille generatie leunt nu sterk op waarden als soberheid, arbeidzaamheid en verantwoordelijkheid. Ze is opgegroeid en groot geworden in een samenleving met een grote sociale samenhang, duidelijke scheidslijnen tussen zuilen en het principe van solidariteit.

De **eerste generatie allochtone senioren** is een categorie die nog relatief traditioneel leeft en denkt vanuit de landen van herkomst. Het zijn senioren die vaak geen of een lage

babyboomers. De babyboomers hebben over het algemeen een goede opleiding genoten, voelen zich thuis in de sterk geïndividualiseerde samenleving, zijn gewend om op zichzelf te staan en de regie in eigen hand te hebben en te houden. Ze reageren ad hoc op de snel veranderende wereld en cultuur, voelen zich niet zo aangesproken door de traditionele ouderenbonden en hebben minder behoefte om zich te organiseren. Ze zijn gericht op eigen ontplooiing, zinvol plezier en het consumeren van goederen, diensten en vermaak.

opleiding hebben genoten, bij bepaalde groepen is er zelfs sprake van een hoog percentage analfabetisme. Hun sociaal-economische positie is laag, de gezondheid vaak slecht en de kennis van maatschappelijke voorzieningen en de samenleving is gering. De kans op maatschappelijk en sociaal isolement is groot. In de komende jaren zal het aantal allochtone ouderen in Rotterdam fors stijgen. Nu is een op de drie 50-plusser en een op de vijf 65-plusser van allochtone afkomst. De verwachting is dat in 2017 de groep allochtone ouderen met ruim 33.000 zal zijn toegenomen. De grootste groepen allochtone ouderen in Rotterdam zijn de Surinamers, gevolgd door de Turken en Marokkanen.

De eerste Pluspunt nieuwsbrief ziet het licht, Nieuws-Punt, met een oplage van zeshonderd exemplaren. Twaalf jaar later zal dat aantal ruim verdubbeld zijn. Pluspunt organiseert ook diverse cursussen voor kaderleden van ouderenorganisaties, zoals 'Hoe kunnen besturen van ouderenorganisaties jongere ouderen motiveren voor bestuurlijk werk?' en 'Lobbyen'. In het najaar staan vier lezingen op het programma, de thema's zijn 'Wat is oud?', 'Bestuurlijke vernieuwing', 'Ongelijke behandeling van ouderen moet?!' en 'Tanende informele zorg in een vergrijzende samenleving'.

1995

Omdat blijkt dat de bestaande cursussen **Geheugentraining** niet bruikbaar zijn voor Surinaamse ouderen, ontwikkelt Pluspunt met het Vrouwen Vormings Centrum en de Landelijke Federatie van Welzijnsorganisaties voor Surinamers een geheugentraining voor Surinaamse Ouderen, **Memre**. De training wordt een jaar later feestelijk overgedragen aan de landelijke stichting FORUM. In 2004 zal de geheugentraining geschikt gemaakt worden voor Turkse senioren.

Naar aanleiding van de computercursussen voor ouderen en gelijksoortige ontwikkelingen elders in de stad wordt geconcludeerd dat er een technisch oefencentrum voor ouderen dient te komen. Dat wordt TOER. Pluspunt is actief betrokken bij de opzet van dit cursuscentrum. In het najaar organiseert Pluspunt een aantal themamiddagen, gericht op (kader)leden van Rotterdamse ouderenorganisaties en andere belangstellenden. Onderwerpen: 'Wonen in gemeenschappelijkheid', 'Ouderenzorg en financiën' en 'Belangenbehartiging en ouderenzorg'.

Computercursussen
Foto: Tom Pilzecker

1996

Pluspunt viert haar eerste lustrum met een lezing over Ouderen en Zingeving door prof. dr. J.M.M. de Valk, emeritus hoogleraar filosofie en sociologie. Tot 2004 zal Pluspunt jaarlijks een lezing over een actueel onderwerp organiseren. Een geheel nieuwe cursus is **Vriendschappen voor vrouwen**, bedoeld voor vrouwen vanaf 55 jaar die oude vriendschappen willen vernieuwen of nieuwe vriendschappen aangaan.

CONTACTEN EN VRIENDSCHAPPEN

De cursus **Vriendschappen voor vrouwen** wordt al snel verbreed tot de algemene cursus **Contacten en vriendschappen** die jarenlang succesvol draait. De cursisten praten over vroegere vriendschappen, over hun verwachtingen ten aanzien van vriendschap en leren hoe ze contacten met anderen kunnen leggen en onderhouden. Uit de evaluaties blijkt steeds opnieuw dat de deelnemers na de cur-

sus genoeg zelfvertrouwen hebben verworven om zich actief op te stellen in het leggen van contacten. In 2003 wordt van de cursus een praktisch cursusboek gemaakt dat nog steeds regelmatig wordt besteld, zodat de cursus tegenwoordig door diverse andere organisaties wordt uitgevoerd.

De inhoud blijft actueel. Maar moderne communicatiemiddelen zorgen ervoor dat de mogelijkheden om contacten te leggen en te onderhouden zich uitbreiden. Pluspunt onderzoekt nu hoe senioren verder geholpen kunnen worden op de digitale snelweg en wat e-communities, chatprogramma's en datingsites senioren te bieden hebben.

Voor de Seniorenadviesraden uit de deelgemeenten wordt een voorzittersoverleg in het leven geroepen, om een uitwisselingsplatform te creëren en deskundigheidsbevordering te kunnen bieden. Na tien jaar is dit overleg nog steeds actueel. Immers, de Seniorenadviesraden en Ouderenplatforms kunnen een belangrijke rol vervullen om de inbreng van senioren bij het WMO beleid gestalte te geven.

1997

De samenleving verandert snel, Rotterdam wordt meer en meer een multiculturele stad. Reden voor Pluspunt om de cursus **Ruimte voor Verschillen** op te zetten waarin de deelnemers kennismaken met verschillende levensstijlen. In de cursus wordt gepraat over verschillen en beeldvorming. Ook gaan de deelnemers erop uit. Ze bezoeken een groep jongeren, gaan naar een Chinese woongroep en bezichtigen een moskee. De belangstelling voor cursussen op het gebied van kunst en cultuur is groot. In samenwerking met Theater 't Kapelletje worden theatercursussen voor senioren georganiseerd en de cursus **Schrijven van levensverhalen** wordt voorbereid. De cursus **Samenwerken aan de belangen van ouderen** kan zich ook verheugen op een grote belangstelling, hij is twee keer volgeboekt.

1998

Het 25-jarig jubileum van AOW wordt gevierd, met onder meer het theaterstuk 'Wiens leven is het eigenlijk', gemaakt door ouderen. Het stuk maakt een tournee langs AOW-groepen.

ANDERS OUDER WORDEN

AOW bestaat uit 23 wijkgerichte werkgroepen en vijf stedelijke werkgroepen: Antilliaanse, Surinaamse, Kaapverdische, COC-ouderen en Doven en slechthorenden. **AOW** werkt vanuit de methodiek voor en door ouderen. De werkgroepen zijn zelfstandig en organiseren thema- en voorlichtingsbijeenkomsten voor andere ouderen in de wijk. In 1990 wint het project de Rotterdamse vrijwilligersprijs die dat jaar voor het eerst wordt uitgereikt. De jury is unaniem en schrijft in haar rapport: "De maatschappelijke betekenis

van het werk van de winnaar staat buiten kijf in een maatschappij die steeds meer vergrijsd en verzilverd." Het uitstralingseffect van het project treft de jury zeer: "Veel vrijwilligers en bezoekers vinden door deze zelforganisaties een weg naar andere sociale verbanden en organisaties." De methodiek is beschreven in 'Eenmaal begonnen, altijd verkocht' (1998). Pluspunt ondersteunt de werkgroepen via de SPG, de stedelijke projectgroep die eens in de zes weken bijeen komt. Pluspunt biedt

deskundigheidsbevordering en organiseert trainingen rondom actuele ontwikkelingen, zoals **Interculturele communicatie** en **Communicatie en zelfsturing**. Ook worden met de **AOW**-werkgroepen en hun achterban nieuwe wegen ingeslagen om meer duurzame contacten op te bouwen met Nederlanders met diverse etnische achtergronden. Dat gebeurt onder andere in **Ontdek Elkaars Wereld** dat in 2006 is ontwikkeld. Het uiteindelijke doel is dat de **AOW**-werkgroepen net zo kleurrijk worden als onze samenleving.

1999

De computer neemt een steeds belangrijkere plaats in in de samenleving en het leven van mensen. Vanaf 1993 organiseert Pluspunt met COSBO-R computercursussen voor ouderen. De belangstelling is groot. In 1999 wordt voor het eerst een internetcursus aangeboden. Er is meteen een wachtlijst. **Verhalenderwijs** gaat van start, een project waarin ouderen uit diverse culturen verhalen vertellen aan andere ouderen. **Verhalenderwijs** is een samenwerkingsproject met COS Rijnmond & Midden Holland.

VERHALENDERWIJS

Verhalenderwijs wil een brug slaan tussen culturen door middel van het vertellen van verhalen van vroeger en ver. Inmiddels heeft het project een flinke groei doorgemaakt, met verschillende subprojecten, en wil het ook bruggen slaan tussen verschillende generaties. Verhalenderwijs bestaat momenteel uit achttien getrainde vertellers, tussen de 58 en 85 jaar oud, met diverse etnische achtergronden.

In 2004 wint het project de eerste prijs in de categorie educatie en sociaal culturele vorming van de Rotterdamse Vrijwilligersprijs. Een jaar later wordt het genomineerd voor de landelijke prijs van de VNG, Parels van de Integratie. En in 2006 wint **Verhalenderwijs** de derde prijs in de landelijke &-Campagne.

In 2006 werkte **Verhalenderwijs** mee aan **Ik mis je zo**, een project van de SKVR (Stichting Kunstzinnige Vorming Rotterdam) en Gemeentewerken, gericht op basisscholen. Thema van het project was afscheid nemen. Op Rotterdamse begraafplaatsen vertelden de vertellers verhalen over afscheid aan schoolklassen.